

Mikroplast

VistGrøði hava
javnan básar
til tiltøk kring
landið. Borghild
á Fløghamri er til
høgru á myndini

- TAÐ BER TIL AT FINNA ALTERNATIVAR LOYSNIR

- Tað eru fleiri ting, mann kann gera betur, og tað eru tær smáu broytingarnar, sum gera mun, sigur Borghild á Fløghamri frá umhvørvisvinarliga matkonseptinum, VistGrøði

PÆTUR HJALMAR EVENSSON

Ein túrur til handils hjá limum í VistGrøði í Havn, er ein samvitskuleysur túrur til handils, har plast og oyðsl ikki eru partur av innkeypnum. Her hevur mann sínar egnu krukkur ella iløt við, sum mann fyllir ta nøgdina av mati í, sum mann vil hava. Tað er likamikið, um tað eru 2 gramm ella 102 gramm, tí tað verður selt í leysari vekt. Uppá hendan mátan keypir mann eftir tørvi í sitt ilat í staðin fyri at keypa stórar pakkar av onkrum, har mann kanska bara hevur brúk fyri helvtini av vøruni í framanundan plast-innpakkaða pakkanum.

- Vit royna at finna alternativar mátar at umganga nakað av tí plastinum, sum er, og so royna vit eisini at endurnýta tað, sum kann endurnýttast, sigur Borg-

hild á Fløghamri, sum er ein av høvuðskreftunum í lima- og áhugafelagnum, VistGrøði.

At koma trupulleikanum við plastdálking til lívs er ein stór avbjóðing, sum ikki verður loyst eftir einum degi. Tað krevur stór framtøk og stórar broytingar í m.a. vinnulívinum, gerandisdegnum og felags hugburðinum.

Alt ger mun

Men tá tað kemur til hvønn einstakan, ber tað til at gera ein mun við at tillaga sína plastnýtslu eftir veruliga tørvinum og umhvørvisvinarligum loysnum. Her er ein máti at umhugsa sínar mat- og innkeypsvanar, eins og limirnir í VistGrøði gera.

- Alt ger mun, sigur Borghild á Fløghamri, og tað er júst hetta – at alt ger mun, sum er drívmegin og motivatióin hjá limunum í VistGrøði.

Áhugafelagið VistGrøði hevur nærum 400 limir, sum

allir deila somu hugsjónina um eina umhvørvisvinarliga, heilsugóða og sosialt rættvísa matskipan. Felagið hevur eitt høli á Tróndargøtu í Havn, har limirnir kunnu koma framvið eina til tvær ferðir um vikuna, tá tað er opið. Har ber m.a. til at keypa nøtur, turkaðar fruktir, kryddariir, mjøl, oljur, hunang, sápur og posar.

Tað er so nógv, mann kann gera

Tess meira verður selt í leysari vekt, tess minni emballaga nýtist at verða brúkt til at fáa vøruna út til kundan. Hetta er ein av tonkunum í VistGrøði, sum Borghild á Fløghamri heldur, at føroysku handlarnir eisini áttu at tikið til sín.

- Vit í VistGrøði keypa inn í stórum nøgdum, so vit umganga nøkur pakkilið á vegnum. Tað kundu teir stóru handlarnir í Føroyum eisini gjørt. Man kann

saktans eggja fólki til at hava síni egnu net við til handils, tá keypt verður í leysari vekt, í staðin fyri at handlarnir bjóða plastposar til tað, sigur Borghild á Fløghamri og sipar m.a. til keyp av frukt og grønmeti.

Eitt, sum ger ein stóran mun, er at skilja ruskið hjá sær, so brennistøðirnar kunnu burturbeina plastið á rættan hátt, og tað heldur Borghild á Fløghamri hevur stóran týðning, tí tá ansa vit eftir, at plastið ikki endar úti í náttúruni.

Tað finnast eisini mátar, mann kann gagnnýta vistfrøðiliga og umhvørvisvinarliga lívvstílin uppá, har mann enntá fær okkurt beinleiðis burturúr sínum innsatsi í stríðnum ímóti matoyðsli.

- Tað kann t.d. loysa seg at hava hønur, tí so taka tær tann partin av matinum, sum annars hevði farið vekk. Mann kann eisini gera kompost, tí so

fær mann mold burturúr matrestunum, sigur Borghild á Fløghamri, sum meinar, at tað gevur meining at fara hendan vegin.

Hvat er neyðugt?

- Mann kann royna at minka um tað, sum mann kann og har, sum mann kann. Tað ber til at finna alternativar loysnir – tí er tað veruliga neyðugt at brúka so nógv plast? spyr Borghild á Fløghamri.

- Eg haldi, tað er ein spurningur um at endurskoða, hvat er neyðugt, og hvat ikki er neyðugt. Tað eru fleiri ting, mann kann gera betur, og tað eru tær smáu broytingarnar, sum gera mun, sigur hon.

Tað er nógv plast, vit kunnu vera fyri uttan í gerandisdegnum. Eitt nú plastkoppar, plastbestikk og plastposar.

- Vit kunnu gott vera raskari til at hava okkara egna kopp við, tá vit fara onkrastaðni, í staðin